

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. VIII. Adjiciuntur quædam circa essentielle constitutum beatitudinis
formalis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

damnatorum esset vita aeterna, cum sit actus vitalis perpetuo duraturus. Certum ergo est juxta communem modum loquendi Scripturæ & Ecclesiæ, vitam aeternam sumi pro beatitudine.

VI. *Visio reddit nos peculiari modo naturæ divinæ participes.* Probatur secundò: visio peculiari modo reddit nos participes naturæ divinæ, utpote in qua consistit perfecta illa similitudo cum Deo, videntibus non per speculum in ænigmate, seu per fidem, lucernam lucentem in caliginoso loco, sed facie ad faciem promissa: de qua proinde ait Sanctus Joannes Epistolâ 1. cap. 3. v. 2. *Scimus quoniam cum apparuerit, similes ei erimus: quoniam videbimus eum sicuti est.*

VII. *Summi boni contemplatio, Angelorum thesaurus est.* Tertiò probatur ex illo Matthæi 18. v. 10. *Angeli eorum in cælis semper vident faciem Patris: per quod indicat Christus in hoc consistere maximam Sanctorum Angelorum dignitatem?* Ad quam rem ait Sanctus Basilius, *Summi boni contemplatio, Angelorum thesaurus est.* Unde & S. Hieronymus in caput quintum Isaïæ, alludens ad hunc locum Matthæi, & dignitatem illam angelorum, ait homines per visionem Dei ex hominibus Angelos fieri. Similia habet S. Gregorius, S. Nazianzenus, & alii Patres. Quare S. Hieronymus citatus in illud Ps. 83. v. 8. *Ibunt de virtute in virtutem, videbitur Deus Deorum in Sion: Deum videre, inquit, infinita corona est, & magna felicitas.* Tandem Concilium Francofordiense, in Epistola ad Episcopos Hispaniæ sic habet: *Prædicamus eum (nempe Christum) Deum verum & vivum, ac verè Dei Filium, ut ad ejus beatissimam visionem pervenire mereamur, in qua est vera beatitudo, & beata aternitas.* Ex quibus saltem habemus, non posse visionem beatificam à beatitudine excludi.

Deum videre maxima est hominis felicitas.

VIII. *A perfectâ supernaturali beatitudine excludi nequit amor amicitia erga Deum.* Dico quartò: Amor in patriâ, seu charitas & amicitia divina, aliquo saltem modo spectat ad perfectam supernaturalem beatitudinem. Hoc probant ea, quæ supra pro subtilissimi Scoti sententiâ sunt allata, quæ ad minimum ad hoc efficaciam sunt. Non ergo negari potest, quin amor amicitia ex visione Dei ortus, per quem scilicet affectum, volumus Deo per modum gaudii perfectiones suas intrinsecas, estque actus aded in se perfectus, & peculiari modo nos ultimo fini conjungens, spectet ad beatitudinem.

IX. *Ostenditur amorem Dei beatificum ad plenam & perfectâ beatitudinem spectare.* Accedit Scripturæ ac Patrum auctoritas, quæ saltem probat perfectam & adæquatam rationem beatitudinis sine hujusmodi amore consistere non posse. Sic Matthæi 25. v. 23 dicitur: *Intra in gaudium domini tui: Torrente voluptatis tuae potabis eos.* Psalmi 35. v. 9. In quam rem ait S. Augustinus lib. 10. Confes. cap. 22. *Ipsa est vita beata, gaudere in Te, de Te, propter Te, &c.* & lib. 8. de Civitate Dei, cap. 9. *Quisquis, inquit, fruatur eo quod amat, verumque & summum bonum amat, quis eum beatum, nisi miserimus negat?* Unde & S. Thomas in tertio, d. 27. q. 2. art. 2. ait felicitatem supernaturalem requirere conjunctionem amicitia cum Deo. Ad quod etiam facit quod docet 1. p. q. 43. a. 5. ad 2. ad perfectam scilicet similitudinem non sufficere cognitionem sine amore, sed ulterius requiri amorem, qui conjungat hominem Deo cognito.

SECTIO OCTAVA.

Adjiciuntur quedam circa essentialia constitutivum beatitudinis formalis.

EX his sequitur esse fermè quæstionem de nomine utrum beatitudo essentialis in solâ visione sita sit, an simul includat amorem, ut vult Suarez citatus cum aliis. Si quis tamen eam in solâ visione statuere velit, dicere poterit beatitudinem in adeptione Dei & possessione ejus vitali essentialiter consistere, quod cum reperitur in visione, in eâ habetur ratio essentialis beatitudinis.

Hoc apertè docet S. Thomas 1. 2. q. 3. art. 4. sicut enim, inquit, finis noster ultimus, & beatitudo objectiva, seu summum bonum extrinsecum est Deus, ita beatitudo formalis, debet esse illius consecutio & possessio, per visionem siquidem fit Deus deus, consequi & possidere; ita ut quicumque pro libito circa illum elicere actus possit, amando scilicet cum, gaudento, delectando se de eo, & alia hujusmodi: hoc autem est Deum, seu summum bonum, consequi & possidere; sicut res alias, equum exempli gratiâ, aut divitias tunc dicuntur homines possidere, quando ita illas habent, ut pro libito iis uti possint.

Omnis itaque actus voluntatis sive amor sit, sive gaudium beatificum, non est adeptio & possessio hujus summi boni, sed cum actus sint voluntatis, illud jam possessum supponunt, & in nostrâ potestate sunt. Licet verò amor amicitia, quo volumus Deo suas perfectiones intrinsecas, vel de illis gaudemus, quod nimirum Deus eas habeat, non feratur in Deum visum reduplicativè, nec hoc sensu visionem supponat, ut objectum scilicet in quod feratur; supponit tamen visionem tamquam rationem formalem representantem clarè Deum, seu summum bonum, quod voluntas beati amplectatur, eique adhaereat.

Quod supra dixi, debere scilicet beatitudinem esse adeptionem & possessionem vitalem, & consequenter operationem aliquam nostram intrinsecam & immanentem, hoc ipso naturæ lumine, de eâ quam novit beatitudine affectus est Aristoteles. Libro namque decimo Ethicorum cap. 7. & 8. ait Beatitudinem in contemplatione positam esse, & exinde probat omnibus insitum esse, ut Deos foelicissimos esse arbitrentur, quos tamen supponit ipse alio modo beatos esse non posse quam contemplando.

Licet ergo per hunc gloriam animæ insitum constituat quis in actu quasi primo possidens Deum, hoc tamen non sufficit ad beatitudinem, quæ ut jam ex Scripturâ & Patribus vidimus, debet in operatione aliqua nostrâ, seu formali exercitio vitæ & actuali attingentiâ summi boni consistere, quale nihil est quod merè situm est in actu primo.

Nec urget quod objiciunt aliqui, nempe videre aurum non esse possidere aurum, ergo nec videre Deum est possidere Deum: Contrâ enim est, nam nec amare aurum est possidere aurum, nec illud, videre simul & amare, quod tamen non concedent ipsi de Deo, utpote cujus possessio secundum omnes esse debet per actum aliquem vitalem, & actualem attingentiam. Unde Joan. 17. v. 3. ut vidi-

I. *Primum in solâ visione, an etiam si multum amorem consistat beatitudo, quæstio formalis est de nomine.*

II. *Docet S. Thomas, quod beatitudo formalis est consecutio boni consecutio nem.*

Quid proprie sit rem aliquam possidere.

III. *Amor non videtur proprie summi boni possessio, sed illud quo volumus Deo suas perfectiones intrinsecas, vel de illis gaudemus, quod nimirum Deus eas habeat, non feratur in Deum visum reduplicativè, nec hoc sensu visionem supponat, ut objectum scilicet in quod feratur; supponit tamen visionem tamquam rationem formalem representantem clarè Deum, seu summum bonum, quod voluntas beati amplectatur, eique adhaereat.*

IV. *Beatitudinem consistit in operatione nostrâ intrinsecâ & immanentem, hoc ipso naturæ lumine, de eâ quam novit beatitudine affectus est Aristoteles.*

V. *Per lumen gloriae constituitur quis in actu quasi primo possidens Deum, hoc tamen non sufficit ad beatitudinem, quæ ut jam ex Scripturâ & Patribus vidimus, debet in operatione aliqua nostrâ, seu formali exercitio vitæ & actuali attingentiâ summi boni consistere, quale nihil est quod merè situm est in actu primo.*

VI. *Aliud est de visione, an etiam si multum amorem consistat beatitudo, quæstio formalis est de nomine.*